

§ 21.

**Общия погледъ на проповѣдта на св. апостоли.**

Св. апостоли изпълнили завѣщанieto на Господа Иисуса Христа и распространили святото Евангелие по всички крайща на тогавашний извѣстенъ миръ. Преимущественното поприще на тѣхната проповѣдъ е била римската империя, която съединявала подъ свое владичество много народи отъ всичъ три части на свѣта; нъ вече въ самото начало на проповѣдта, апостолитѣ преминали границитѣ и на тая голѣма империя, напр. Андрей преминалъ Дунава и проникналъ до Скититѣ. Маттей отишелъ въ Абиссиния и оттамъ въ Индия.

Непосрѣдствениия ръководителъ на проповѣдта св. апостолска е билъ самъ Духъ Святый. По предсказанieto, изрѣчено на ап. Петра, той ги водилъ тамъ, където тий не предполагали и нежелали да идатъ. Така напр. Петра, Той повикалъ да открие вратата на вѣрата въ язычницитѣ, на Павла показалъ пътъ въ най-просвѣщенниия страни на Европа.

Св. апостоли проповѣдвали преимущественно въ голѣмитѣ централни градове (Антиохия Сирийска, Ефесъ, Атина, Коринтъ, Александрия, Римъ), и отъ тукъ вече св. вѣра се распространявала въ околнитѣ страни. За успѣха на проповѣдта спомагали распръснуванието на Евреитѣ, господството на гръцкиия языкъ, распространението на римската империя, отсъствие на голѣми войни и сравнително спокойното и мирно състояние на народитѣ. При такива условия центритѣ на наукитѣ, искусствата, на търговията, ставали заедно и центрове на християнството.

Трудоветѣ на проповѣдта св. апостоли дѣлили съ своитѣ ученици или спътници, каквито сж били напримѣръ, на св. Павла, Варнава, Тимотей, Сила или Силуанъ, Лука, Титъ, Епафрасъ, Аристархъ и др., на ап. Петра — Маркъ, на Иоанна — Поликарпъ и Игнатий Богоносецъ, на Андрея — Стахий, които тий поставили епископи за това, за да довършатъ недовършеното отъ тѣхъ и да поставятъ по всичкитѣ градове пресвитери. По тагъвъ начинъ св. апостоли още при животътъ си приготвили си приемници и продължатели на своето велико дѣло.

И на конецъ св. апостоли така малко се погрижили за славата на своитѣ подвиги, щото вече въ 4-ийтъ вѣкъ нѣмало твърди и опредѣлени предания, гдѣ тий сж се трудили. А въобще неяс-